

Gemeenschappelijke onderdelen informatiebrochure opleiding *Defensie en Veiligheid*

1. Inleiding

Het wordt steeds moeilijker om gemotiveerde kandidaten te vinden voor de 4.000 vacatures die elk jaar aangeboden worden bij Defensie, de bewakingssector, de brandweer, de gevangnissen en de politie. Tot nu toe is er in het secundair onderwijs geen opleiding die jongeren klaarstoomt voor zo'n veiligheidsberoep, ook al zijn er voor al deze verschillende jobs soortgelijke competenties vereist.

De Vlaamse ministers van Onderwijs en Werk, de federale ministers van Defensie, Binnenlandse Zaken en Justitie en de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers hebben daarom de krachten gebundeld om een nieuwe opleiding 'Defensie en Veiligheid' te organiseren in het technisch secundair onderwijs (TSO). Zo kunnen leerlingen van de 3de graad gedurende 2 jaar beter geïnformeerd en voorbereid worden op een veiligheidsberoep of op een opleiding die hen verder vormt tot een specifiek veiligheidsberoep. De opleiding heeft de dubbele finaliteit waardoor ze voorbereidt op de arbeidsmarkt enerzijds en op het hoger onderwijs anderzijds, en vormt naast deze brede vorming tevens een opstapje naar de veiligheidsberoepen bij Defensie, de bewakingssector, de brandweer, de gevangnissen of de politie.

De samenwerking tussen onderwijs en de Federale Overheidsdienst Binnenlandse zaken is niet nieuw. Reeds gedurende meer dan 10 jaar werd expertise opgebouwd in het kader van de succesvolle opleidingen in het secundair onderwijs Veiligheidsberoepen (specialisatiejaar BSO) en Integrale Veiligheid (Se-n-Se TSO). Deze expertise wordt nu ingezet om een nieuwe doelgroep van leerlingen op te leiden en verbreed naar nieuwe partners binnen de publieke veiligheidssectoren.

2. Specifieke toelatingsvoorwaarden opleiding *Defensie en Veiligheid*

1. De leerling is onderdaan van en heeft zijn hoofdverblijfplaats in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of Zwitserland (regelgeving m.b.t. de opleiding voor bewakingsagenten Koninklijk Besluit van 23 mei 2018);
2. De leerling is medisch geschikt bevonden rekening houdend met de specificiteit van de beroepssectoren in kwestie. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding, tenzij er een aanleiding is om de geschiktheid te herevalueren. Een ongeschiktheidsverklaring in de loop van het schooljaar impliceert de beslissing van de betrokken personen om de leerling uiterlijk op het einde van dat schooljaar de opleiding te laten stopzetten.

De verklaring van medische geschiktheid door een arts wordt gevraagd omdat deelname aan de studierichting *Defensie en Veiligheid* een goede fysieke conditie en een optimale mentale veerkracht van de leerlingen vereist. Tijdens de opleiding zal je moeten deelnemen aan tal van activiteiten. Hierbij een greep uit de activiteiten die algemeen of voor specifieke veiligheidsberoepen zullen worden aangeboden. Verder moet je ook in staat zijn om stressvolle oefeningen uit te voeren waarbij naast het fysieke aspect ook mentale weerbaarheid van belang is.

Opleiding in het algemeen	Defensie	Brandweer
<ul style="list-style-type: none">- Lopen- Klimmen / klauteren- Hindernispiste- Pull-up, Sit-up, ...	<ul style="list-style-type: none">- Marcheren een afstand van 13 km met een lichte rugzak (aan het eind van de opleiding, na inoefening)- Bivakkeren- Nachtactiviteiten- Koordpiste	<ul style="list-style-type: none">- Trappenlopen- 100m zwemmen- Evenwichtsoefeningen- Brandslangen en zeilen slepen en ophalen- Beklimmen van luchtladder van 30m hoog- Dragen van perslucht- Passage doorheen nauwe ruimtes- Oefeningen op hoogte

Indien je twijfelt of je persoonlijke, fysieke gezondheid deze activiteiten op sportief vlak toelaat, kan je op de website www.sportkeuring.be een vragenlijst invullen om na te gaan in welke mate je gezondheidstoestand al dan niet een medisch sportonderzoek aanbeveelt om bepaalde sporten uit te oefenen. Je kan echter niet alleen sporten selecteren maar ook “Veiligheidsberoepen (brandweer, politie, defensie, security)” onder de rubriek “Andere”. De vragen beantwoorden duurt vijf tot tien minuten. Ouders kunnen dit ook voor hun minderjarige kinderen doen. Na het verzenden van je antwoorden kom je te weten of een medisch onderzoek in jouw geval niet nodig, nuttig of nodig is. Zo’n onderzoek is uiteraard niet verplicht.

De vragenlijst en het medisch onderzoek dat daarmee samenhangt zijn gebaseerd op wetenschappelijke gegevens en dit initiatief wordt ondersteund door de Vlaamse overheid.

3. Bijzondere en belangrijke aandachtspunten

Omdat de opleiding Defensie en Veiligheid je op het terrein wil laten kennismaken met diverse veiligheidssectoren geven we graag nog enkele bijzondere en belangrijke aandachtspunten mee. Deze aandachtspunten hebben ook verband met de federale regelgeving die op de verschillende veiligheidssectoren van toepassing is. Zoals verder verduidelijkt wordt, kunnen specifieke omstandigheden tot gevolg hebben dat bepaalde opleidingsonderdelen niet kunnen gevolgd worden.

Om toegang te krijgen tot de gevangenis en vanwege de activiteiten die daar plaatsvinden, moet de leerling zich onderwerpen aan de controle- en veiligheidsmaatregelen. Minderjarigen die toegang willen krijgen tot de gevangenis, dienen in het bezit te zijn van een toelating van de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent. Vanuit veiligheidsoverwegingen kunnen zwangere leerlingen niet deelnemen aan de observatieactiviteiten binnen de gevangenissen.

Om toegang te krijgen tot politiegebouwen en vanwege de activiteiten die daar plaatsvinden, zal de leerling voorafgaand aan de observatieactiviteiten een veiligheidsonderzoek moeten ondergaan. Voor deze screening is de toestemming van de ouders van de minderjarige leerling nodig of de toestemming van de meerderjarige leerling.

Wat betreft het opleidingsonderdeel bewakingsagent gelden bijzondere voorwaarden rond duur van de opleiding en deelname aan examens en herexamens die ingeschreven zijn in de federale regelgeving.

Zo is er een beperking op het aantal keer dat een leerling mag deelnemen aan de examens. Een leerling kan slechts 4 keer deelnemen aan de examens (met inbegrip van herexamens). Indien de leerling na 4 pogingen niet geslaagd is, kan hij/zij nooit meer deelnemen aan de opleiding. De examens en herexamens moeten bij dezelfde opleidingsinstelling afgelegd worden.

De periode tussen de eerste les van de opleiding tot het behalen van het bekwaamheidsattest bewakingsagent en de laatste keer dat de leerling aan de examens voor deze opleiding kan deelnemen, is beperkt tot 2 kalenderjaren. Het is mogelijk de opleiding opnieuw te volgen na het doorlopen van de 2 kalenderjaren maar alleen in het geval de 4 examenbeurten, met inbegrip van de herexamens, niet volledig benut werden.

4. Te behalen erkende bewijzen opleiding *Defensie en Veiligheid*

Leerlingen die de opleiding *Defensie en Veiligheid* TSO met vrucht beëindigen, behalen het diploma van secundair onderwijs.

Leerlingen die aan de wettelijke eisen voldoen kunnen daarenboven o.m. de volgende erkende bewijzen behalen:

- 1) Een algemeen bekwaamheidsattest bewakingsagent;
- 2) Een getuigschrift hulpverlener;
- 3) Een bewijs van succesvolle afronding van de toelatingsproeven als soldaat/matroos bij Defensie;
- 4) Modulecertificaten 1 (Administratieve cultuur – houding en gedrag), 2 (Individuele bescherming), 5 (Fysieke paraatheid) en 10 (Levensreddende handelingen) van het brevet van basiskader BO1 voor de brandweer;
- 5) Attest van slagen in een vergelijkende selectie voor penitentiair bewakingsassistent (vrije keuze van de leerling om deel te nemen aan de selectieproef).

5. Wat na de opleiding Defensie en Veiligheid?

Na de opleiding Defensie en Veiligheid kan je kiezen om verder te studeren in het hoger onderwijs, om vervolgoopleidingen te volgen om een specifiek veiligheidsberoep te kunnen uitoefenen of om in te treden op de arbeidsmarkt.

Hieronder volgt een korte oplijsting van mogelijkheden. Details over de voorwaarden bij de verschillende veiligheidsberoepen kan je terugvinden in de overzichtstabel onder punt 6.

Om in te treden in het beroep **bewakingsagent** moet je het algemeen bekwaamheidsattest bewakingsagent behaald hebben. Je moet bijkomend ook met goed gevolg een psychotechnisch onderzoek (vaak afgekort tot PTO) afleggen waaruit blijkt dat je een evenwichtige persoonlijkheid hebt en voldoet aan volgend profiel: respect voor de grondrechten en de rechten van de medeburgers; integriteit, loyaliteit en discretie; een incasseringsvermogen ten aanzien van agressief gedrag van derden en het vermogen om zich daarbij te beheersen en respect voor de democratische waarden. Eventueel kan een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden worden ingesteld.

Je kan je brevetopleiding **brandweer** vervolledigen nadat je door een hulpverleningszone bent aangeworven. Je kan deelnemen aan een aanwervingsprocedure indien je een Federaal Geschiktheidsattest (FGA) behaald hebt, na het slagen voor enkele testen. Als je tijdens de opleiding Defensie en Veiligheid het modulecertificaat (fysieke paraatheid) van module 5 behaalt, kan je gedurende een periode van 2 jaar vanaf de datum van de deliberatie van die module, een vrijstelling bekomen voor de lichamelijke geschiktheidsproeven van het FGA. Meer info kan je vinden op www.ikwordbrandweerman.be.

Je brevetopleiding vervolledig je aan een brandweerschool, waar je dan nog de volgende modules zal volgen, om tot een volwaardig brevet te komen, zodat je als brandweer aan de slag kan: module 3 “Brandbestrijding deel 1”, module 4 “Hulpverlening – deel 1”, module 6 “Geïntegreerde praktijkoefeningen - deel 1”, module 7 “Brandbestrijding deel 2”, module 8 “Hulpverlening – deel 2”, module 9 “Gevaarlijke stoffen” en module 11 “Geïntegreerde praktijkoefeningen - deel 2”.

Om je verder voor te bereiden op het beroep van **soldaat/matroos bij Defensie** dien je in een oefenkamp in België een verkorte militaire basisopleiding van ongeveer 3 maanden te doorlopen. De verkorte opleiding zal evenwel niet mogelijk zijn indien men bij Defensie intreedt in enkele specifieke functies. Zo is het in de militaire opleiding tot bijvoorbeeld paracommando belangrijk dat deze opleiding in een vast groepsverband doorgaat omwille van de groepscohesie. Maar ook in dit geval zullen de competenties verworven tijdens de opleiding Defensie en Veiligheid een onmiskenbaar voordeel blijven om de integratie binnen Defensie te vergemakkelijken.

Na het slagen voor de selectieproeven bij Selor doorloop je een stage van 1 jaar als **penitentiair bewakingsassistent**. Tijdens de stage kan je genieten van een verkort opleidingstraject op voorwaarde dat je instapt binnen 3 jaar na het behalen van het diploma secundair onderwijs vanuit de opleiding Defensie en Veiligheid op een speciaal hiertoe voorzien instapmoment.

Voor alle **politiefuncties** organiseert de politie een objectieve en transparante selectieketting volgens een assessment center methode. Dit houdt in dat je als kandidaat een uitvoerige reeks proeven aflegt en dat je telkens moet slagen om te kunnen doorgaan naar een volgende proef. Deze selectieproeven zijn gespreid over vier dagen in een periode van drie tot zes maanden die volgen op je kandidaatstelling. (meer info op www.jobpol.be)

6. Toelatingsvoorwaarden tot uitoefening van de verschillende veiligheidsberoepen

Na de opleiding kan je aan de slag in diverse veiligheidsberoepen waaraan meerdere en verschillende toelatingsvoorwaarden verbonden zijn.

Hieronder volgt een beknopt overzicht van voorwaarden met betrekking tot de toegang tot de veiligheidsberoepen van toepassing op datum van 01/02/2021 . De meest recente gegevens zijn te raadplegen op de websites van de respectieve veiligheidsberoepen zoals in de tabel opgenomen.

Indien je geïnteresseerd bent om de opleiding te volgen, is het belangrijk te weten dat bij toetreding tot vele veiligheidsberoepen een blanco strafregister of gelijkaardig wordt gevraagd en een voorafgaande screening kan gebeuren. Feiten zoals diefstal, geweldpleging of middelengebruik, ook in een verder verleden, kunnen dus voorwerp zijn van een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden waarbij uiteraard rekening wordt gehouden met de context waarin de kandidaat tewerkgesteld zou worden.

Specifiek voor toegang tot beroepen bij Defensie, Politie en Brandweer worden medische voorwaarden gesteld. We geven hierbij zicht op een aantal voorwaarden maar ook op dit vlak kan je de meest recente voorwaarden best nalezen op de verschillende websites.

Beschikken over:

- goede algemene gezondheid en lichaamsbouw
- normale buikwand
- voldoende ademhalingsvermogen
- voldoende gezichtsscherpte (minimum 10/10 binoculair zicht na correctie voor Defensie, het minimum voor Brandweer is niet gedefinieerd)
- intact gehoor
- goed mentaal evenwicht
- volledig gevaccineerd zijn tegen tetanus

Reden tot ongeschiktheid:

- zwangerschap
- inname psychotrope medicatie (sedativa, psycho stimulantia,...)
- elke aandoening die kan leiden tot 'sudden incapacity' (epilepsie, diabetes, hyperventilatie, allergieën, ,...)
- niet in de mogelijkheid zware en fysieke belastingen te trotseren
- snel in paniek slaan, niet bestand tegen spanningen
- claustrofobie

Voorwaarden om het beroep uit te oefenen per veiligheidsberoep

	Nationaliteit	Medisch	Uittreksel strafregister	Toelatingsproeven	Bijkomende opleiding	Bijkomende voorwaarden	Extra toelichting
Defensie	Onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse Bondsstaat en hun hoofdverblijfplaats hebben in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in de Zwitserse Bondsstaat	Controle medische geschiktheid	Blanco	<ul style="list-style-type: none"> - Sportproeven - Psychotechnische proeven - Interview 	Een militaire basisvorming van ongeveer 3 maanden in een oefenkamp in België. Een gespecialiseerde militaire vorming van enkele weken tot maanden in functie van de gekozen functie.		
Brandweer	Onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse Bondsstaat en hun hoofdverblijfplaats hebben in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in de Zwitserse Bondsstaat	Medisch onderzoek bij de arts/geneeskundige dienst waaraan de hulpverleningszone verbonden is. Meer informatie hierover kan je opvragen bij de hulpverleningszone waar je wenst tewerkgesteld te worden https://pompiers.be/sites/default/files/zones_de_s	Blanco	<ul style="list-style-type: none"> - Federaal Geschiktheidsattest (FGA): Competentietest Operationele handvaardigheidstest Lichamelijke geschiktheidsproeven Meer informatie hierover kan je vinden via: https://www.ikwordbrandweer.be - Aanwervingsproeven van de brandweerzone waar je wil solliciteren 	Meer informatie hierover kan je vinden via: https://www.ikwordbrandweer.be	<ul style="list-style-type: none"> - Ten minste 18 jaar oud zijn - De burgerlijke en politieke rechten genieten - In orde zijn met de dienstplichtwetten - Houder zijn van rijbewijs B 	Het FGA is geldig voor onbepaalde duur met uitzondering van de lichamelijke geschiktheidsproeven. Deze gelden voor twee jaar vanaf de datum van het afsluiten van het proces verbaal van het geheel van de geschiktheidsproeven. Zes maanden voor het verstrijken van de twee jaar, kan de kandidaat BW, die de geldigheid van zijn FGA wenst te verlengen voor het gedeelte van de lichamelijke geschiktheidsproeven, zich inschrijven voor de

		ecours_17-03-2020-web.pdf					proeven. De kandidaat moet beschikken over een medisch attest, ten vroegste opgemaakt 3 maanden voor de start van de lichamelijke proeven, en verklaart dat de kandidaat in staat is de proeven af te leggen.
Bewakingsagent De voorwaarden bepaald in artikel 61 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid worden in volgende kolommen opgelijst. www.vigilis.be	Onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse bondstaat en of er ook zijn hoofdverblijfplaats hebben.		Niet veroordeeld zijn, zelfs niet met uitstel, tot enige correctionele of criminele straf zoals bedoeld in artikel 7 van het Strafwetboek of tot een gelijkaardige straf in het buitenland behoudens veroordelingen wegens inbreuken op de wetgeving betreffende de politie over het wegverkeer.	Psychotechnisch onderzoek	Neen	<ul style="list-style-type: none"> - Minstens 18 jaar oud zijn - Over de vereiste opleidingsattesten beschikken - Niet geschrapt zijn uit het rijksregister van natuurlijke personen zonder nieuw adres achter te laten Niet tegelijkertijd: <ul style="list-style-type: none"> - Lid zijn van een politie of inlichtingendienst; - Een functie uitoefenen in een penitentiaire instelling; - Activiteiten uitoefenen van privé-detective; - Activiteiten van wapen- of munitiefabrikant of –handelaar uitoefenen; 	Voldoen aan het onderstaande profiel (*): <ul style="list-style-type: none"> - Respect hebben voor grondrechten en rechten van medeburgers; - Integer, loyaal en discreet zijn; - Over een incasseringsvermogen beschikken ten aanzien van agressief gedrag van derden en over het vermogen beschikken om zich zich daarbij te beheersen; - Geen verdachte relaties met het crimineel milieu; - Respect hebben voor democratische waarden; - Er bestaat geen risico voor de

						<p>- Enige andere werkzaamheid uitoefenen die doordat ze wordt uitgeoefend door een persoon die ook in de sector van de private en bijzondere veiligheid een functie uitoefent een gevaar kan opleveren voor de in- of uitwendige veiligheid van de Staat of voor de openbare orde.</p>	<p>inwendige of uitwendige veiligheid van de Staat of de openbare orde.</p> <p>In de afgelopen 3 jaar niet het voorwerp uitgemaakt hebben van een beslissing waarin werd vastgesteld dat de kandidaat niet voldoet aan de veiligheidsvoorwaarden hierboven vermeld;</p> <p>In de afgelopen 3 jaar geen lid geweest zijn van inlichtingendiensten of van die politiediensten waarbij het onmiddellijk erna uitoefenen van een functie in de private veiligheid een gevaar oplever voor de Staat of de openbare orde</p>
Agent van politie of Inspecteur van politie	Belgische nationaliteit	Controle medische geschiktheid	Blanco + van onberispelijk gedrag en moraliteit zijn	<p>Selectieketting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve proef - Sportproef (functioneel parcours) - Persoonlijkheidsproeven - Medische proef <p>Meer info op www.jobpol.be</p>	Ja	Rijbewijs B	Voor agent van politie worden geen diplomaveristen gesteld.

Penitentiair bewakingsassistent	Belgische nationaliteit	Voorafgaandelijk gezondheidstoek zicht op basis van het risicoprofiel voor Penitentiair bewakingsassistent	Uittreksel uit het strafregister waaruit blijkt dat je je burgerlijke en politieke rechten geniet en een gedrag hebt dat in overeenstemming is met de eisen voor een job als Penitentiair bewakingsassistent	Selectieproeven via Selor: - Computergestuurde proef - Interview Voor meer info zie https://www.selor.be/nl/procedures/penitentiair-bewakingsassistent/	Ja	Tenminste 18 jaar oud zijn	De gevangenen werken momenteel aan een verdere professionalisering van de bewakings-, begeleidings- en technische of logistieke opdrachten. Dit zal resulteren in een herziening van de functieprofielen en zal een impact hebben op de werving, selectie, opleiding, verloning en loopbaanontwikkeling. Voor de meest recente informatie hieromtrent en de openstaande vacatures verwijzen we jou door naar https://justitie.belgium.be/nl/een_job_bij_justitie
--	-------------------------	--	--	--	----	----------------------------	--

(*) Dit wordt onder andere nagegaan via een eventueel onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden.

Een onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden wordt uitgevoerd als de ambtenaar die hiertoe aangewezen is door de minister van Binnenlandse Zaken vaststelt dat de betrokkene gekend is voor feiten of handelingen die een tegenindicatie kunnen uitmaken van het profiel.

De aard van de gegevens die kunnen worden onderzocht, heeft betrekking op inlichtingen van gerechtelijke of bestuurlijke politie, inlichtingen waarover de inlichtingen- en veiligheidsdiensten beschikken of inlichtingen aangaande de beroepsuitoefening.

Het onderzoek naar de veiligheidsvoorwaarden bestaat uit een analyse en evaluatie van deze gegevens